

บทที่ 1

บทนำ

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 (The Special Case Investigation Act, B.E. 2547)¹ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ (Rights) และเสรีภาพ (Liberties) ของบุคคล โดยบทบัญญัติเช่นว่านี้อยู่ในหมวด 3 การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ (Special Case Investigation and Inquiry) ของกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ เป็นมาตรการพิเศษในการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีอาญากับองค์กรอาชญากรรม (Organized Criminal Group) ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ นอกเหนือจากการสืบสวนสอบสวนของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ (Administrative Official or Police Official) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ได้ให้อำนาจไว้ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 มาตรา 29 บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเท่าที่จำเป็นที่และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ และกฎหมายต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 มาตรา 3 ได้ให้คำจำกัดความของคดีพิเศษ (Special Cases) ว่าหมายถึง ความผิดทางอาญาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 21² ซึ่งหากวิเคราะห์มาตรา 21 ประกอบมาตรา 44 แล้ว อาจแบ่งคดีพิเศษได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

---

¹ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมโดยจัดให้มีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีอาญาบางประเภทที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และโดยที่คดีดังกล่าวจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนและสอบสวน รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ และวิธีการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2547 โปรดดูหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

² มาตรา 21 คดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ คดีความผิดทางอาญาดังต่อไปนี้

1) คดีความผิดทางอาญา (Criminal Cases) ตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.)³ โดยคดีความผิดทางอาญาดังกล่าว อาจแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

(1) คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของ กคพ. โดยคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายดังกล่าว จะต้องมียุทธลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

ทั้งนี้ ตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่ กคพ. กำหนด

(2) คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจาก (1) ตามที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคดีที่มีการกระทำความผิดหลายเรื่องต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกัน และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนสอบสวนสำหรับความผิดบทอื่นหรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ

ฯลฯ

ฯลฯ

³ มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการคดีพิเศษ เรียกโดยย่อว่า กคพ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสทช. นายความ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนเก้าคน และในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร เทคโนโลยีสารสนเทศหรือกฎหมาย อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนเป็นกรรมการ

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน (Complex Criminal Case) จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน (Serious Effect upon Public Order and Maral) ความมั่นคงของประเทศ (National Security) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (International Relations) หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ (The Country's Economy or Finance)⁴

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ (Transnational Crime) หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม (Organized Criminal)⁵

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพล⁶ ที่สำคัญเป็นตัวการ (Influential Person being a Principal) ผู้ใช้ (Instigator) หรือผู้สนับสนุน (Supporter)

(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ (The Administrative Senior Official or Senior Police Officer)⁷ ซึ่งมีใช้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (The Special case Inquire Official) หรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ (The special case officer) เป็นผู้ต้องสงสัย เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

⁴ ตัวอย่างเช่น คดีพิเศษ ที่ 34/2554 กรณีของสมาคมแห่งหนึ่งหลอกลวงผู้เสียหายเข้าทำสัญญาซื้อขายสินค้าทั่วประเทศโดยการแอบอ้างเบื้องสูง จนได้เงินจากการหลอกลวงผู้เสียหายไปเป็นจำนวนเงินหลายร้อยล้านบาท ซึ่งเป็นการกระทำที่อาจกระทบต่อระบบเศรษฐกิจการคลังของประเทศ ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (ข) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

⁵ สุพล ไตรเวทย์. (2547). *อาชญากรรมที่มีขอบข่ายงานเป็นระบบ มีผู้กระทำความผิดหลายคน และยึดถือการกระทำผิดเป็นอาชีพ โดยมีลักษณะงานที่ปกปิดเป็นความลับและสลับซับซ้อน: การสอบสวนคดีพิเศษ*. กรุงเทพฯ: วิทยุชน. หน้า 21.

⁶ คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 139/2546 ได้ระบุความหมายของผู้มีอิทธิพลและพฤติกรรมที่เข้าข่ายผู้มีอิทธิพลไว้ในผนวก ก ผู้มีอิทธิพล หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตนด้วยการกระทำการด้วยตนเอง หรือใช้ ข้างวาน สนับสนุน การกระทำการใดๆ ที่ผิดกฎหมายหรืออยู่เหนือกฎหมาย ส่งผลกระทบในวงกว้างต่อสังคม ก่อให้เกิดความรำคาญ ความเสียหาย ความหวาดกลัว หรือการสร้างเครือข่าย ขยายผล ซึ่งบ่อนทำลายเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

⁷ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (17)

2) คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจาก (1) (Criminal cases other than those stated in (1)) ตามที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่⁸

3) ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท (Case of a Single Offence Against Various Legal Provisions)⁹ และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคดีที่มีการกระทำความผิดหลายเรื่องต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกัน (Several Related or Continuous Offences) และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (The Special case Inquire Official) มีอำนาจสืบสวนสอบสวนสำหรับความผิดบทอื่นหรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ¹⁰

4) บรรดาคดีพิเศษที่ค้างการดำเนินการและคดียังไม่ถึงที่สุด (Those Special Cases that are in Process and have not Reached the Final Judgment) อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติการสอบสวน พ.ศ. 2547 ใช้บังคับ ให้ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาตามกฎหมายนั้นๆ ต่อไปจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่ กคพ.จะมีมติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ¹¹

บทบัญญัติในหมวด 3 การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ มาตรา 27 วรรคหนึ่ง ได้วางหลักเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานหรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใดนั้น ให้เป็นอำนาจแก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษว่า ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ให้อธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้บุคคลใด จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือ เข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อธิบดีกำหนด และมาตรา 27 วรรคสอง ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไป

⁸ ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการคดีพิเศษได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2549 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549 เห็นชอบให้กรณีของการบุกรุกที่ดิน อำเภอกะปง จังหวัดพังงา เป็นคดีพิเศษที่ 31/2549

⁹ กรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท หมายถึงว่า ในขณะที่กระทำความผิดบุคคลนั้นอาจกระทำผิดกฎหมายหลายบทหลายมาตราหรือผิดต่อกฎหมายหลายฉบับในการกระทำความผิดครั้งเดียวกันนั้น

¹⁰ ตัวอย่างเช่น อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเห็นชอบให้ความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เป็นคดีพิเศษ 213/2555 และให้ความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นคดีต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกัน

¹¹ มาตรา 44 บรรดาคดีพิเศษที่ค้างการดำเนินการและคดียังไม่ถึงที่สุดอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาตามกฎหมายนั้นๆ ต่อไปจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่ กคพ. จะมีมติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

แฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็น การกระทำโดยชอบ (Section 27. If it is necessary and to benefit the compliance with this Act, the Director-General or person designated thereby shall have the power to have anyone prepare a document or evidence or falsify his/her identity in an organization or a group of people for the benefit of the investigation, which however shall be according to the regulations provided by the Director-General.

When preparing such a document or evidence or when falsifying his/her identity in a particular organization or a group of persons for the purpose of the investigation as stated in paragraph one, this action shall be considered legitimate.)

ทั้งนี้ การที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ (Director-General of the Department of Special Investigation) หรือผู้ได้รับมอบหมาย (Person Designated) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่ คดีพิเศษหรือนุคคลใด จัดทำเอกสาร (Preparing such Document) หรือหลักฐาน (Evidence) หรือเข้าไป แฝงตัว (Undercover) ในองค์กรหรือกลุ่มคนใด (Any Organization or Group of People) เพื่อประโยชน์ ในการสืบสวนสอบสวน ตามมาตรา 27 พิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวยังไม่อาจ ดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร เนื่องจากในทางปฏิบัติแล้ว การจัดทำ เอกสารหรือหลักฐานบางอย่างนั้น เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการได้แต่เพียงฝ่ายเดียว จำเป็นต้องขอ ความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มี สภาพบังคับ (Sanction) ให้บุคคลหรือหน่วยงานใด ซึ่งอาจให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการ จัดทำเอกสารหรือหลักฐานนั้นสามารถปฏิบัติตาม รวมทั้ง หน่วยงานดังกล่าวนั้นอาจมีกระเบียบ หรือ ข้อห้ามอันมิอาจให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนเช่นนั้นได้ เนื่องจากมาตรา 27 ไม่มีถ้อยคำหรือข้อความ ที่ชัดเจนในเรื่องการให้ความคุ้มครองแก่บุคคลภายนอก จึงเป็นปัญหาในการปฏิบัติและเป็นผลให้ มาตรา 27 ไม่อาจใช้บังคับได้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการใช้มาตรการพิเศษในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษเกี่ยวกับการ จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใดของกรมสอบสวน คดีพิเศษ
2. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักกฎหมายเกี่ยวกับการอาชญากรรม กระบวนการยุติธรรม ทางอาญา สิทธิและเสรีภาพ

3. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไป แฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใด ตามแนวคิดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนของ ต่างประเทศ

4. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ปัญหาในการใช้บังคับกฎหมายในเรื่องของการจัดทำเอกสารหรือ หลักฐาน หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

5. เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุง แก้ไขการจัดทำเอกสารหรือหลักฐาน หรือการเข้าไป แฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใดของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้อธิบดี กรมสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่ คดีพิเศษหรือบุคคลใด จัดทำเอกสารหรือหลักฐาน หรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด เพื่อประ โยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ พิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวยังไม่อาจดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร เนื่องจากในทางปฏิบัติแล้ว การจัดทำ เอกสารหรือหลักฐานบางอย่างนั้น เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการได้แต่เพียงฝ่ายเดียว จำเป็นต้องขอ ความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มี สภาพบังคับให้บุคคลหรือหน่วยงานใด ซึ่งอาจให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการจัดทำเอกสาร หรือหลักฐานนั้นสามารถปฏิบัติตาม รวมทั้ง หน่วยงานดังกล่าวนั้นอาจมีระเบียบหรือข้อห้ามอันมิอาจให้ การช่วยเหลือหรือสนับสนุนเช่นนั้นได้ เนื่องจากถ้อยคำของคำว่า “บุคคลใด” ตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง ไม่ชัดเจนว่าหมายถึงผู้ใด รวมถึงบุคคลภายนอกกรมสอบสวนคดีพิเศษด้วยหรือไม่ อันจะส่งผลให้ ได้รับความคุ้มครองตามมาตรา 27 วรรคสอง จึงเป็นปัญหาในการปฏิบัติ และเป็นผลให้มาตรา 27 ไม่อาจใช้บังคับได้จริง กรณีจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรนำมาศึกษาและค้นคว้า เพื่อปรับปรุงแก้ไข หรือแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งมาตรา 27 หรือระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 27 เพื่อให้ การใช้บังคับมาตรการพิเศษเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหรือหลักฐาน หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใดของกรมสอบสวนคดีพิเศษมีประสิทธิภาพต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาและวิเคราะห์การใช้บังคับกฎหมาย รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร หลักฐาน หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด ซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปรียบเทียบกฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ เอกสารหรือหลักฐานหรือการแฝงตัวของหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งแนวคิดของต่างประเทศใน ประเด็นที่กล่าวมานี้

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีการดำเนินการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และวิเคราะห์จากตัวบทกฎหมาย ตำรา หนังสือ วารสาร บทความ งานวิจัย ผลงาน ทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสารการสัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหรือหลักฐาน การแฝงตัว การสืบสวนสอบสวน การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ และ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศ รวมทั้งทำการวิจัยภาคสนาม (Field Research) ด้วยวิธี การสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth Interview) บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงรูปแบบและวิธีการใช้มาตรการพิเศษในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษใน การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใดของกรมสอบสวนคดี พิเศษ
2. ทำให้ทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี หลักกฎหมายเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา
3. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหรือหลักฐาน หรือการเข้าไป แฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด ตามแนวคิดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนของ ต่างประเทศ
4. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการใช้บังคับกฎหมายในเรื่องของการจัดทำเอกสารหรือหลักฐาน หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดี พิเศษ พ.ศ. 2547
5. เสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขการจัดทำเอกสารหรือหลักฐาน หรือการเข้าไปแฝงตัว ในองค์กรหรือกลุ่มคนใดของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น